

СТВОРЕННЯ ФОНЕТИЧНОЇ БАЗИ ДАНИХ НА ОСНОВІ ЗВУКОВОЇ СИСТЕМИ АНГЛІЙСЬКОЇ ТА ДОТРАКІЙСЬКОЇ МОВИ (НА МАТЕРІАЛІ СЕРІАЛУ «GAME OF THRONES»)

Останнім часом створення штучних мов зокрема і для телесеріалів набуло значної популярності, оскільки ці мови надають унікальності та автентичності уявним світам, які вони представляють. Такі мови у серіалах часто зацікавлюють глядачів і спонукають до їх вивчення. Наприклад, у серіалі «Game Of Thrones» для відтворення культури вигаданого народу воїнів-кочівників було створено штучну мову, яка здобула популярність серед глядачів. Це надихнуло багатьох поціновувачів серіалу на вивчення дотракійської мови. Однак, під час вивчення цієї штучної мови виникла проблема у нестачі відповідно структурованих матеріалів для практичного застосування і поглибленого аналізу звукових одиниць мови.

Прийнято вважати, що фонема – це мовна одиниця, що є найменшою лінійно неподільною частиною, здатною виконувати певні функції у мовленні [3, с. 40]. Основними функціями фонем є: конститутивна, перцептивна (ідентифікаційна) та сигніфікативна (дистинктивна). Ці функції полягають у визначенні мовленнєвих одиниць, здатності мовця розрізнити звукові одиниці, а також у забезпеченні різноманітності і точності вираження мовлення [3, с. 102]. Ці дані служать достатньою підставою до висновку, що дослідження звукової будови мови є важливим етапом у вивченні мови як гетерогенної системи. Тому створення фонетичної бази даних є актуальною проблемою прикладної лінгвістики.

Аналіз акустичних властивостей звука, таких як, наприклад, висота, сила, чистота, довгота, тембр демонструє важливість фізичного аспекту звука у ефективній комунікації [3, с. 42–43]. Вивчення акустичних особливостей мови вважається ключовим етапом у розумінні та запам'ятовуванні всього мовного матеріалу.

Дотракійська мова – як так звана штучна, була створена Девідом Джошуа Пітерсоном для формування уявлення про культуру та мову вигаданого народу дотракійців, характеризується унікальною фонетичною лексичною та граматичною системами, завдяки яким створено реалістичний образ народу воїнів-кочівників.

Аналіз фонетичної системи Дотракійської мови за фізичним аспектом довів, що акустичні характеристики звуків, які притаманні цій мові підкреслюють особливу емоційність звучання, що викликає у слухача відчуття сили та емоційності викладу думок мовця – одного з головних персонажів серіалу. Наприклад, це можна прослідкувати у висоті звучання звукових одиниць під час мовного потоку. Оскільки висота звуків зазвичай є низькою, то саме це і надає мові характерного грубого звучання. Винятком можуть слугувати ситуації,

під час яких мовець перебуває в певному емоційному стані, через що висота звуків може змінюватись [1].

Окрім висоти звуку Девід Джошуа Пітерсон також ввів різні специфічні акустичні прийоми для передачі сили та гучності, довготи, чистоти, тембру звуків. Кожна із зазначених характеристик має значний вплив на формування мовного потоку і всі вони є важливими для передачі специфічного образу вигаданого народу. Дані здійсненого аналізу дозволяють зробити висновок, що на основі вчення про акустичні властивості звукових одиниць та їх відтворення у мовленнєвому потоці, розробник штучної мови створює нову мовну систему, яка надає виразності опису культури та традицій вигаданого суспільства.

Для створення фонетичної бази даних на основі звукових систем англійської та штучної дотракійської мов було використано інтегровані мови вебпрограмування, а саме: HTML, CSS і JavaScript та створено вебсайт. Ці мови вебпрограмування вважаються найважливішими частинами у розробці вебсторінки, адже вони тісно пов'язані між собою, але і також використовуються для виконання різних завдань. Наприклад, мова гіпертекстової розмітки HTML потрібна для додавання вмісту вебсайту; каскадні таблиці стилів (CSS) необхідні для форматування розміченого вмісту, а мова програмування JavaScript, зі свого боку, робить вміст сайту та його форматування більш інтерактивним [2, с. 6].

Створення вебсайту, в якому сформовано фонетичні бази даних англійської та дотракійської мов з використанням зазначених інтегрованих мов програмування, розширило можливості для подальших розвідок у галузі прикладних досліджень з фонетики і фонології.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. The Economist. The complex linguistic universe of “Game of Thrones”. 2017. <https://www.economist.com/books-and-arts/2017/08/05/the-complex-linguistic-universe-of-game-of-thrones> (дата звернення: 15.04.2024).
2. Готинчан Т.І. Основи веброзробки: HTML і CSS. Частина 1 : навчальний посібник / Т. І. Готинчан Чернівці : Чернівецький національний університет, 2023 С. 208.
3. Сучасна українська літературна мова: навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. / С. О. Караман, О. В. Караман, М. Я. Плющ та ін., за ред. С.О. Карамана, К: «Літера ЛТД», 2011. С. 560.

Козакевич А. О., Чумак Л. М.
Житомирський державний університет імені Івана Франка

ПРИНЦИПИ СТВОРЕННЯ ТЕРМІНОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ ІНФОРМАЦІЙНО-ПОШУКОВОГО ТИПУ НА БАЗІ СТВОРЕННЯ КОМП'ЮТЕРНОГО СЛОВНИКА ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ ЛЕКСИКИ

У сучасному мовознавстві термінологія та термінографія відіграють важливу роль у створенні, систематизації та використанні спеціалізованої лексики в різних галузях знань. Дослідження цих дисциплін дозволяє розкрити